

זרה גמורה¹⁷.אלא מנהג אבותיהם בידיהם²².

יש מי שכתב, שיש הבדלים בגופות של הגויים לעומת ישראל, ושחכמת הרפואה של הגויים בנויה על טבעי גופיהם, שאוכלים שקצים ורמשים ולא דאיגי במצוות, ואין לשפוט מזה על גופי ישראל²³.

בערך זה יידונו ההלכות הנוגעות לגוי כחולה, גוי כרופא, גוי כמשמש החולה

בעניין הנוצרים — יש שכתבו, שדינם כעובדי עבודה זרה לכל דבר, כיוון שמשתפים שם שמיים ודבר אחר¹⁸, ואמנם לא הוזהרו בני נח להישבע בשיתוף, אבל בוודאי שהוזהרו שלא לעבוד עבודה זרה בשיתוף¹⁹; ויש הסבורים, שאין דין הנוצרים כעובדי עבודה זרה²⁰, כיוון שבן נח אינו מוזהר על השיתוף²¹, או משום שבזמן הזה אין הגויים עובדי עבודה זרה,

בס' הפרדס סי' רסח, בשם רש"י, וכן הכריעו הגר"א קוק, באיגרות ראייה, ח"א איג' פט; הגר"א הרצוג, הובאו דבריו בתחומין, ב, תשמ"א, עמ' 174. [21] ר"ת, סנהדרין סג ב, בתוס' ד"ה אסור; רבנו ירוחם נתיב יז ח"ה, בשם הר"י; רא"ש סנהדרין פ"ז סי' ג; רמ"א או"ח קנו א; ש"ך יו"ד סי' קנא סק"ז; ס' משנת חסידים בריש הל' יסודי התורה, בשם רבי ישעיה ברלין; מור וקציעה, סי' רכד; הכתב והקבלה עה"פ שמות ב ג; פתחי תשובה יו"ד סי' קמז סק"ב; ס' סדר המשנה על הרמב"ם, יסודי התורה פט"ו. וראה עוד בשו"ת נוב"ת חיו"ד סי' קמח; מנ"ח מ' כו סק"ו; אנציקלופדיה תלמודית, ע' בן נח, הע' 70-71; תו"ש שמות פ"ב סוף אות קכד. וראה באריכות במאמרו של הרב י. גרשוני, תחומין, ב, תשמ"א, עמ' 180-192. [22] חולין יג ב; טור וב"י יו"ד סוסי' קמח; שו"ע שם סע' יב; ש"ך יו"ד סי' קכג סק"ב. וראה תוס' ע"ז ב א ד"ה אסור; אור זרוע ריש מס' ע"ז; חידושי הרמב"ן ע"ז יג א; שו"ת יחוה דעת ח"ו סי' ס. וראה עוד מאמרם של ד. פיקסלר וג. נדל, תחומין, כב, תשס"ב, עמ' 68 ואילך. [23] שו"ת חת"ס חיו"ד סי' שלו; חידושי החת"ס על ע"ז לא ב. ועיי"ש שאף שמותר להתרפא על פי דעתם ולחלל שבת ויום הכפורים, זה מפני שגם ספק פיקוח נפש דוחה המצוות, אבל לא בשאר איסורים. וראה בשד"ח בפאת השדה כללים מע' א אות ב.

ושו"ת הרמב"ם הוצאת פריימן, סי' שסט (ובמהדורת בלאו סי' תמח), ואיגרות הרמב"ם, הוצאת שילת, כרך א עמ' רלח, באיגרת תשובה לר' עובדיה הגר, וכפתור ופרח פ"ה ד"ה על יינו, בשם הרמב"ם, ושו"ת הרדב"ז סי' אלף קכג (ח"ד סי' צב), בשם הרמב"ם; דינא דחיי לבעל כנסת הגדולה, לאוין מה, דף נא ע"ד; ט"ז יו"ד סי' קכג סק"ח; בן איש חי שנה ב, בלק ס"א. וראה עוד בשו"ת הגר"א הרצוג חיו"ד ח"א סי' מט; שו"ת יביע אומר ח"ז חיו"ד סי' יב אות' ב-ד, ויחוה דעת ח"ו סי' ס, בהע' בעמ' שב. [17] א"ע דניאל יא ל; שו"ת הרדב"ז שם; הריטב"א, הובא בשו"ת הרדב"ז שם; ס' האשכול ח"ג עמ' קנ; חידושי הרמ"ה סנהדרין ס ב; טהרת המים מערכת י, אות כו. וראה עוד בשו"ת יחוה דעת בהע' שם. וראה עוד בעניין מעמד המוסלמים במאמרו של הרב ש. אבינר, תחומין, ח, עמ' 344 ואילך. [18] הרמב"ם בפיהמ"ש לע"ז א ג (מהדורת הרב קאפח), ובהל' ע"ז ט ד, ובהל' מאכלות אסורות יא ז, ושם יג יא (בדפוסים שלא צונזרו), וכן מובא בשמו באורחות חיים, לרבנו אהרן הכהן מלונגיל, יו"ד עמ' 236. וכן משמע שיטת הרשב"ם בתוס' סנהדרין סג ב ד"ה אסור. וראה עוד באריכות בשו"ת יביע אומר ח"ז חיו"ד סי' יב אות א. [19] הגר"ד סולובייצק בשם הגר"ח מבריסק, הובאו דבריו בס' נפש הרב, עמ' רל. [20] מאירי ב"ק קיג ב, ע"ז ב א, שם, ו ב. וראה